Perustuslakivaliokunta

Torstai 9.2.2023 klo 8.00—11.59

Läsnä
puheenjohtaja Johanna Ojala-Niemelä sd (1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (5, 7 osittain)
varapuheenjohtaja Heikki Vestman kok (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (3, 4 osittain)
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr (4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (3, 5, 6 osittain)
jäsen Bella Forsgrén vihr (4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (3, 5 osittain)
jäsen Jukka Gustafsson sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (3 osittain)
jäsen Maria Guzenina sd (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (3, 4 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (3, 5 osittain)
jäsen Olli Immonen ps
jäsen Hilkka Kemppi kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (3 osittain)
jäsen Jari Kinnunen kok (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (3, 4 osittain)
jäsen Mikko Kinnunen kesk (4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (3, 5 osittain)
jäsen Anna Kontula vas (4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (3, 5 osittain)
jäsen Mats Löfström r (4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (3, 5 osittain)
jäsen Sakari Puisto ps (1, 2, 4) (3, 5 osittain)
jäsen Wille Rydman ps
jäsen Ville Valkonen kok (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (5 osittain)
jäsen Tuula Väätäinen sd
varajäsen Johannes Koskinen sd (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (3, 4, 6 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 6 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle vammaispalvelulaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 191/2022 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 79/2022 vp
Asiantuntijalausunto HE 191/2022 vp PeV 09.02.2023 professori Kaarlo Tuori Asiantuntijalausunto A 3
Asiantuntijalausunto HE 191/2022 vp PeV 09.02.2023 professori Tuomas Ojanen Asiantuntijalausunto B 3

Valmis
5.0

Asiantuntijalausunto HE 191/2022 vp PeV 09.02.2023 professori (emerita) Raija Huhtanen Asiantuntijalausunto C 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- puheenjohtaja Markus Lohi, sosiaali- ja terveysvaliokunta
- valiokuntaneuvos Harri Sintonen, sosiaali- ja terveysvaliokunta
- valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen, sosiaali- ja terveysvaliokunta
- professori Kaarlo Tuori, liite
- professori Tuomas Ojanen, liite
- professori (emerita) Raija Huhtanen, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

4. Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan työjärjestyksen ja eduskunnan vaalisäännön 8 §:n muuttamisesta

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2022 vp

Asiantuntijalausunto PNE 2/2022 vp PeV 09.02.2023 eduskunnan pääsihteeri Maija-Leena Paavola, eduskunnan kanslia Asiantuntijalausunto A 4
Asiantuntijalausunto PNE 2/2022 vp PeV 09.02.2023 professori Veli-Pekka Viljanen Asiantuntijalausunto B 4
Asiantuntijalausunto PNE 2/2022 vp PeV 09.02.2023 professori Mikael Hidén Asiantuntijalausunto C 4
Asiantuntijalausunto PNE 2/2022 vp PeV 09.02.2023 professori Janne Salminen Asiantuntijalausunto D 4

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- eduskunnan pääsihteeri Maija-Leena Paavola, eduskunnan kanslia, liite
- professori Veli-Pekka Viljanen, liite
- professori Mikael Hidén, liite
- professori Janne Salminen, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 301/2022 vp

Asiantuntijalausunto HE 301/2022 vp PeV 09.02.2023 neuvotteleva virkamies Eva Aalto, sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 5
Asiantuntijalausunto HE 301/2022 vp PeV 09.02.2023 tietosuojavaltuutettu Anu Talus, Tietosuojavaltuutetun toimisto Asiantuntijalausunto B 5
Asiantuntijalausunto HE 301/2022 vp PeV 09.02.2023 professori Olli Mäenpää Asiantuntijalausunto C 5
Asiantuntijalausunto HE 301/2022 vp PeV 09.02.2023 professori Susanna Lindroos-Hovinheimo Asiantuntijalausunto D 5

Merkittiin, että puheenjohtaja Ojala-Niemelä poistui kokouksesta ja varapuheenjohtaja Vestman ryhtyi johtamaan puhetta.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- neuvotteleva virkamies Eva Aalto, sosiaali- ja terveysministeriö, liite
- tietosuojavaltuutettu Anu Talus, Tietosuojavaltuutetun toimisto, liite
- professori Olli Mäenpää, liite
- professori Susanna Lindroos-Hovinheimo, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- dosentti, tenure track -professori Anu Mutanen, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi biopankkilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 247/2022 vp

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin poistaa kappaleen 7 toisesta virkkeestä sana "erityisesti".

Päätettiin lisätä kappaleen 13 kolmanteen virkkeeseen sana "annettava".

Päätettiin lisätä kappaleen 15 loppuun uusi virke seuraavasti: "EU:n tietosuoja-asetuksen suoraan soveltuva sääntely täyttää nämä vaatimukset."

Päätettiin muuttaa kappale 16 kuulumaan seuraavasti: "Suostumuksen peruuttamista koskevan 12 §:n mukaan henkilöllä on oikeus milloin tahansa ennen näytteen keräämistä peruuttaa 11 §:ssä tarkoitettu suostumus. Lakiehdotuksen 11 §:n mukaan kuitenkin paitsi näytteen kerääminen, niin myös näytteen sekä siihen liittyvien tietojen luovuttaminen biopankkiin edellyttää henkilön antamaa vapaaehtoista ja tietoon perustuvaa suostumusta. Peruuttamisoikeus on 12 §:n säännöksessä muotoiltu ajallisesti kapeammaksi. Ehdotettua 12 §:n säännöstä perustellaan (s. 26) sillä, että suostumuksen kohdistuessa korostuneesti biopankkinäytteen keräämisen edellytyksenä olevaan interventioon, olisi suostumus peruutettavissa tämän toimenpiteen suorittamiseen saakka. Suostumuksen peruuttaminen sen kohteena olleen interventiotoimen jälkeen olisi perustelujen mukaan tehoton, sillä toimenpidettä ei tosiasiallisesti voida perua. Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että sanotulla seikalla ei voi perustella näytteen sekä siihen liittyvien tietojen luovuttamiseen biopankkiin oikeuttavan suostumuksen jäämistä peruuttamisoikeuden ulkopuolelle. Valio-

kunnan mielestä on lisäksi verraten epäselvää, miten mainittua henkilötietojen luovuttamiseen kohdistuvaa sääntelyä on tarkoitus soveltaa EU:n tietosuoja-asetuksen suostumusta koskevan sääntelyn puitteissa."

Päätettiin lisätä kappaleen 23 kolmanteen virkkeeseen sana "jatkossa".

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 299/2022 vp

Merkittiin, että puheenjohtaja Ojala-Niemelä palasi johtamaan puhetta.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi pakkokeinolain ja esitutkintalain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 217/2022 vp

Valiokunta jatkoi asian yksityiskohtaista käsittelyä.

9. Hallituksen esitys laiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain 59 §:n muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 319/2022 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 328/2022 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: sosiaali- ja terveysministeriön edustaja, professori Olli Mäenpää, professori Janne Salminen ja professori Toomas Kotkas.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle takautuvasti maksettavaa sähköhyvitystä sekä sähköenergialaskujen maksuaikojen pidennystä koskevaksi väliaikaiseksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 324/2022 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava talousvaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: työ- ja elinkeinoministeriön edustaja, professori Janne Salminen, professori Veli-Pekka Viljanen ja professori Kaarlo Tuori.

11. Viikkosuunnitelma

Ilmoitettiin viikkosuunnitelma.

12. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

13. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 10.2.2023 klo 8.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Mikael Koillinen